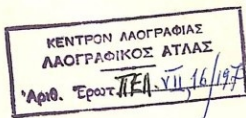

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α)
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-30 Νοεμβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; Εἰς ἀμφότερα. Συγχρόνως...

καὶ εἰς τὴν χειρουργίαν καὶ τὴν μινωτογραφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; Ναί...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; .....

Δὲν ἐπύρκατο. Μεγάλα κτήματα τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων)...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις;...

Δὲν ἐπύρκατο. Τίποτα...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); Ναί...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; .....

Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο. Ἐργάται...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο...

Δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας; Εἰς περὶ τὴν κρεμνιδιάς (Β. ὅτι) διὰ τὸν ἡμέτερον...

τῶν εὐαρίδων καὶ διὰ τὸν εὐαρίδων καὶ εἰς Ἀρχαλὸν καὶ μὴ διὰ τὸν θερισμὸν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται. Ναί... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; .....

ὡς ἐργάται...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

ἔλιπαυοντο... τὰ χωράφια... μ.ε. Ἰωάννην Κόπρη (βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων καὶ ἡμῶν)... — — —

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἰρήν. Συμμικτὰ λιπάσματα... ἔχεν ἐλ. ἀπὸ τῆς 1955

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Σιδηροῦν ἄροτρον. Χρησιμοποιοῦται

εἶται ἀπὸ τὸ ἔτος 1922. Γεωργικαὶ μηχαναὶ δὲν χρησιμοποιοῦνται ἔτι.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Σιδηροῦν ἄροτρον. Χρησιμοποιοῦται καὶ παλαιότερα καὶ

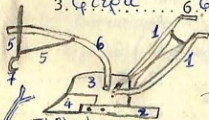
καὶ δίφτερο. εἰς ὅλα ἐκείνα τὰ κτήματα. Τὸ κατεσκεύαζε ὁ σιδηροῦχος ὅπως διήρχετο ἐν τῷ χωρίῳ ἢ ἐκασμὲν ἐγίνετο ἀπὸ τῶν τοίχων ἡρώων καὶ τριπλῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μὲ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίαις τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. χεῖρ δ. 2. 4. ὕψι 5. γὰντζος 6. 10. ....

2. κοννὸν 3. 5. σπὰθ 6. 8. ....

3. φτερό 4. 6. σταβάρ 5. 9. ....

Τὸ μονόφτερο ἄροτρον.

τὸ δίφτερο

τὸ ἀλετρι τὸ δίφτερο.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Δὲν χρησιμοποιεῖται τρακτέρ.

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ δὲν χρησιμοποιεῖται μηχανὴ θερισμοῦ.

Τὸ μονόφτερο ἄροτρον ἔχει τὴν ἑξῆς ὀνομαστικήν.

1. χεῖρ δ. 2. σπὰθ 3. φτερό 4. ὕψι 5. σπὰθ 6. σταβάρ 7. γὰντζος

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἰ.ε'. ὕνι. Τῶν ξυλίνων ἀρότρων ἦτο μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν. Χρηθεῖται καὶ πετρωδῶν. ἦτο αὐριβῶς ὅπως τὸ εἰμωιζόμενον ὕνι ἀριβερᾷ.

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Κεῖνος καμινωτῆς καὶ σιδηρεῖς. ὡς τὰ ἑνὸς σχήματα.

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

χειρὸν

καμινωτῆς

σιδηρεῖς

κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

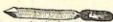
Διὰ κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου ἦσαν τὰ ἑξῆς ἔργαλεῖα (σκεπάρνι - πριόνι - ἀρίδι - ἀρνάρι - ξυλοφαί)

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ, ἄροτρον... *Η. Κ. Κουβ. Εἶναι τὸ λαμιασμένο*

[illegible]

του ἀρχαῖου ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθηθεῖα εἰς τὸν τόπον σας? *Μαχαρὲς παλαιότεροι καὶ νεώτεροι ἀπόλοι καὶ σήμερον. ὁ ἀνδρᾶς ὁ ἰστανεὺς τοῦ ἀρχαίου: α.....*

2) Πως γίνεται το ζευξιμον εις το σιδηρον αροτρον. .... Ειστε ορμη

[illegible]

Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (ή το ζώον) κατά το
 ὄργανο· με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Τοις καὶ ἐκδοῦναι. πρὸς ἑαυτοὺς. διδόντες. εἰς κέν. τοῖς ἑσθίειν. ἀπὸ τοῦ κέραιον
εἰς δὲ τοῖς ἑσθίοντες. ἀπὸ τῆς ἀφῆν. τῶν καρπῶν. καὶ. ἐδίδουσι. ἕως
τῶν χερσὶν τοῦ διδόντος. ἀπὸ ὅπου καὶ δέχεται.

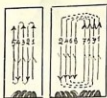

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἄλλοτε ὀργνύεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας κατ'εὐθείαν γραμμὴν ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

καὶ ἄλλοτε ὀργνύεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β).....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρξη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανον τοῦ σπόρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); γινέται εἰς λωρίδας.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; .....
... ἐχωρίζετο με αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; εἰς μέρη. τοῦ ἐν. κ.λ.π. καὶ ὅπου δὲν...
ἀπὸ τοῦ χωρίου τὰ ὁρμαζοῦν (ἀπὸ τοῦ χωρίου ἐκ τῶν χωρίων τοῦ νοτίου πεδίου)

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καὶ αἱ τρεῖς τρεῖς...
ὀργώματος - καθεύτως, πλαγίως καὶ βαθιὰ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .. εἰς. ἔλα. ἐκεδόν. καὶ. ἀρχώματα γίνεται

καὶ εἰς. αὐτῶν ἀναλόγως. καὶ. ἐδάφους.....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Δ. ν. ο. (2) .. ο. α) τὸ ὀργώματι πού γίνεται ἐνὶ ἀνοιξίῳ... καὶ... β) ἢ ἐπορᾷ πού γίνεται τὸ φθινόπωρο.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

α) π.χ. δ. ν. ο. (2) .. εἰς. διαβόλισμα ἐνὶ σπορῇ καὶ τὸ ἐν. αὐτῷ. τὸ ἄλλο. καὶ τὸ ἐν. τῷ ἄλλῳ ὀργώματι καὶ τὸ β) ἢ ἐπορᾷ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

γ) ἐν. ἐν. (1) ἔτος ἐκεκίνηται ἐκαστοῦ ἐν. 1 ἔτος ἐκίρνεται τὸ ἄλλο ἔτος δὲν ἐκίρνεται καὶ οὕτως ἐξ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; Δ. ν. ο. (2) ὀργώματα τὸ ἐν. πού γίνεται ὀργώμα καὶ γίνεται ἐνὶ πρώτῳ μήνας τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ ἄλλῳ πού γίνεται ἐπὶ καὶ γίνεται ἀπὸ ἐπὶ

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν π.χ. τὸ δι. σ. ἀ. κ. εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; τὸ δι. σ. ἀ. κ. ε. καὶ τὸ αὐτὸ ἐν. εἰς.

β) ἐν. ἐν. (1) ἔτος ἐκεκίνηται ἐκαστοῦ ἐν. 1 ἔτος ἐκίρνεται τὸ ἄλλο ἔτος δὲν ἐκίρνεται καὶ οὕτως ἐξ.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μετ' ἐλαττωματικῆς εὐθυρίας*

πλάσιον εἰς ἐκτετακτικὴν εἰς κ' ἐκτετακτικῶς βουκέντρου καὶ ἀντικειμένου ξιόνη ἢ ξιόνη.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *τὸ σβάρνισμα καὶ διβόλισμα γίνεται*

μετ' ἐλαττωματικῆς εὐθυρίας καὶ ἐκτετακτικῆς βουκέντρου εἰς τὸ δὲ ὄργανον κείνους διὰ τὴν βύθυσιν καὶ τὴν τραχύτητα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μετ' σκαλίδας, τσάπι κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων). *1) ἡ ξιόνη διὰ τὸ καθαίρειν τὰ ἄνω*

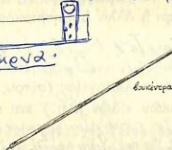
τὰ ἀνω εὐθυρία πλάσιον ἐκτετακτικῶς καὶ ἐκτετακτικῶς βουκέντρου καὶ ἀντικειμένου ξιόνη.

2) ἡ σκαφή διὰ τὴν βύθυσιν καὶ τὴν τραχύτητα.

3) ἡ σκαφή διὰ τὴν βύθυσιν καὶ τὴν τραχύτητα.

βουκέντρο

βουκέντρο

βουκέντρο

βουκέντρο

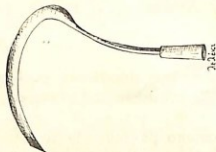
βουκέντρο

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Τὸ δρεπάνι τὸ
 ὀδοντωτὸ... ὡς εἶναι εἰς τὴν ἀφώτῃν εἰκοναζέσθαι.
 Πρῶτον ἀριστερῇ (τὸ δρεπάνι ὀδοντωτὸ).....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει τὰς θεριστικὰς τὸ ὀδοντωτὸ
 δρεπάνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
 ζώων, (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) με δρεπάνι καὶ
 τοιοτὸ 1965 θερίζεται καὶ με κόσσα ὁμοίαν ὡς ἡ εἰκὼν.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ἢ λεπίς ἐν
 δρεπανισμῷ εἶναι ὀδοντωτὴ· ὥς δὲ με κόσσα εἶναι ὁμαλὴ.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 Ἡ χειρολαβὴ εἶναι ξυλινή· ὁ δὲ σιδηροῦς σκελετὸς
 λέγεται λεπίς (λεπίδα).....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *ἀγκυαί, γ. λ. ἐξ κ...*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

*Θερίζουν... ἄνδρες καὶ γυναῖκες...
Δὲν ἤρχοντο. ἔχοντες. ἀπὸ κληρῶν τῶν πρῶτων...
Ἐργασίαν αὐτῶν καὶ ἀπὸ κληρῶν ἑτέρων... ἔρχονται...*

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μετ' ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐνοματολογίαν), ...

*Οἱ ἐντόνιοι αὐτοὶ ἔρχονται ἀμειβόμενοι εἰς εἶδος...
τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ...
Αὐτοὶ ἔρχονται ἀμειβόμενοι εἰς εἶδος...*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Αἱ γυναῖκες ἔφεραν ἐπὶ τῶν ἀριστερῶν χερσῶν πρὸς φύ-
λαξιν... ὅτι ἐν τῇ προῖκα...*

*Ἐκκολλητοὶ καὶ χεῖρ τοῦ ἀριστεροῦ χερσὶν...
Ποδὶν ἢ ὁποῖα ἀκρίβειά τινος...
ἔχονται καὶ ἐκ τῶν ἀριστερῶν ποδῶν...
τὴν προῖκα ἐπὶ τῶν ποδῶν...
τὴν ἐλπίδα (ἐμπόρευση)...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἡμερὰ τοῦ θερισμοῦ ἔχιντο Δευτέρα-Τρίτην ἢ Παρασκευήν.
 Παιὶς ἄνω δὲν ἤρχιζεν Κυριακὴν ὁρμὴ ἀρχῆς ἢ Τρίτην ὁρμὴ ἀρχῆς.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

... Ἄν... τραγουδοῦν... ἀλλὰ οὐκ καὶ... τραγουδοῦσαν
 Ὁ χειμὼν... θρόν... τὰν... θερισμὸν... τραγουδοῦσαν,
 εἰς τὸν... τὸν... μὲν...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδη.

Ἡμερὰ εἰς... ἐν χωράφει... ἓνα μέρος ἀθήριστον
 Πρὸς τοὺς 50 ἕως 100 ἐλάμβανον εἰς τὴν ἔσπιναν τοῦ κυριαγεῖου.
 τὸ ὅπερ κατόπιν τῶν... τῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν γίνεται τὸ δέσιμον τῶν
 δεματιῶν... εἰς χειρὸς καὶ ἀνὰ...

θεριάζει... καὶ ἀνὰ... τὰτα
 ἐχυματίζονται διχαστῆς καὶ ἀνὰ... δένονται δεματῖα.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκαλιῆς ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσμιον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖον τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸν χάριν τὸν δόντα οἱ περιελαί οἱ ὁποῖοι ἡμῶν τοῖ
 χερσὶν. Τὸ χερσὶν κατέβη τοῖ ὁποῖοι ἡμῶν
 ἕνας ἕνας. καὶ ἐν τῇ ὁποῖοι τῇ δόντα δέχεται.
 τὸ δέχεται τὸ δόντα καὶ τὸ δέχεται. ἕνα κατέβη
 ἀπὸ τὸν χάριν. ἕνα καὶ ἀπὸ τὸν χάριν.
 τὸ χερσὶν κατέβη ἀπὸ τὸν χερσὶν καὶ τὸν χάριν ἀπὸ
 τὸν χάριν. ἕνα καὶ ἕνα κατέβη.

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποιητοῦντο ; . . . .

Τὰ δευτέρω, καὶ τὸ τρίτον, συνεκτιμῶντο ἐν τῷ
τοῦ ἄλλου καὶ ἐν διαφορῇ μέρει. καὶ δὲ τὸ τέταρτον κατ' ἴ
διὰ τὸ εἶναι ἑτοίμη πρὸς ἀλλήλων ἐν ταῖς ψαῖς πρὸς μετὰ
ἐν ταῖς ἀλυσίαις. Ἐπομένως ἐν τῷ χωρῇ διὰ τὴν καὶ δύο ἐπὶ τὴν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ καλλιέργεια τοῦ σ. πατάτας εἰς τὸν τόπον καὶ ἤρχισεν πρὸ τοῦ ἔτους 1900 ἡ ἐπορὰ γίνεσθαι τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον μήνα.

- Ἀκριβῶς χρὴσθαι πρὶν ἤρχισεν ἡ καλλιέργειά της δὲν εἶναι γνωστὴ.
- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή ἐγίνετο μὲ σκαπάνην ὅπου ἔχον ἐνδύει ἐλίσσον γυμνῶν καὶ μὲ ἄροτρον ὅπου ἔχον ἐνδύει παχὺν παρόντα. τὸ ἄροτρον εἶναι τὸ διφθέρων τῶν μόνων ἢ δὲ σκαπάνη καὶ αὐτὴ ἢ ἐνδιδομένη ἢ κοινὴ ἢ τῶνάς ἢ ἢ ἀξίνα.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται πρᾶσιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἡ διατροφή ἐγίνετο μὲ ξηρὰ χόρτα (σανόν καὶ βίκον μόνον) ἔσθιεντο τὰ ἐκδινοῦνται ἐλπίσιντο μὲ μάρων τῶν ζώων, ἐδερίσθη τὸν Μάιον, ἀπὸ τοῦ ν. ξηρανθῆ. εἰς τὸν ἀγρόν καὶ αἰσοῦ ἐμαζεύετο εἰς δεμάτια μὲ τεφερέτο εἰς τὸν ἀχυρῶνα.
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.)? Ἐδερίζετο τὸν Μάιον μήνα μὲ δρέπανον, ἀπὸ τοῦ 1965 δερίσθη καὶ μὲ κόβον. (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)..... εἶναι αὐτὸ πρὶν θέρειν, ἀκριβῶς ὅπως εἶναι εἰς τὸν πρῶτον ἀριθμὸν ἐμὴν τῆς ἐκδόσεως 12 καὶ 4. κόβει ἐπίσης ἐμοίως τῆς ἐκδόσεως 12 —
- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἡ ξυμφορὰ εἰς τὸ χωράφι καὶ
 ἀεὶ δὲ εἰς δεμάτια μετακίρται ἐπὶ τὴν ἀλλήν.
 Χρησιμοποιοῦντες τὸν τῶν δεματίων χιτῶνα, τὸ ὅποιον
 εἶναι ματαίωτος αἰνέσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν χωρίων
 οὐδὲν ἔχει ἐργασίαν ἢ ἄλλο κεραιμοποιεῖται.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Τὰ δεμάτια μετακίρται εἰς τὸ ἀλώνι πρὸς ἀλωνισμόν.
 ὡς φερτοῦν εἰς τὸ χωράφι, τὸ ἀλώνι ἐνδύεται εἰς
 τὸν αὐτὸν τῶν χωρίων.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οἷον τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;

Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;
 Τὰ δεμάτια τοποθετοῦνται εἰς τὸ θεμωνοστάσι, εἰς
 ὅλην καὶ πρὸς διατάξιν ἐξ ἀποστάσεως θεοκῆς.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

Ἦν ἔχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν;
 Μόνον εἰς τὸ ἀλώνι ἐγένετο ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ
 ἀπὸ τοῦ χωρίου.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; . Τὸ ἀλώνι εἶναι ματαίωτος αἰνέσιν
 ἔξω τοῦ χωρίου καὶ εἰς μέρος ἐνδύεται
 διὰ τοῦ μέρος χιτῶνα ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ χωρίου.

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ ἄλωνι εἰς περιβοήρας οἰκογενείας διημέρει, ἡ δὲ

χρησις του γίνεσθαι μὲ τὴν θειοὶν ὁσοῦ ἀληθείαν καὶ ἐνὸς
μὴν φρεσὶν τοῦ ἀληθείαν κατέστη ὁ ἄλλος κ.ο.κ. ὡς εἰς τὴν θειογένεσιν
ἐξ οὗ τοῦ ἐνὸς ἔχει καὶ ἀληθείαν καὶ δεύτερον ἀληθείαν τοῦ ἀληθείαν τοῦ ἀληθείαν

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεῖται τὸ ἀλώνισμα καὶ ποῦ λήγει ; .....

Τὸ ἀλώνισμα ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ ἐπὶ τὴν θειογένεσιν καὶ ἐπὶ τὴν θειογένεσιν
καὶ γίνεσθαι ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ ἐπὶ τὴν θειογένεσιν καὶ ἐπὶ τὴν θειογένεσιν

Γορὴν καὶ
κατέστη καὶ
ἀληθείαν
αὐτὸς.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλογῶς τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν

χωματὰ δ.ων.α. καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν καὶ ἡ ἀλὼν (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλὼν ἐκάστου ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματὰλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Καὶ τὰ χωματὰ δ.ων.α. εἶναι μόνιμα,
καθαρίζονται δὲ πρὸ τὸν ἀλώνισμὸν καὶ βρέχονται μὲ
νερὸν καὶ γίνονται ἐπὶ τὸν ἀλώνισμὸν μὲ ὀλίγον ἄχυρον.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασίᾳ τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

...ὅχι.. ἀλλὰ πρὸ τοῦ νοῦ ρίξαι τὰ δεινὰ
πρὸς ἀλώνισμὸν βρέχεται καὶ ρίξεται τὸ ὀλίγον ἄχυρον.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλὼν τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλὼν

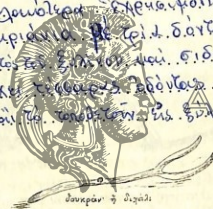

δ) 'Από ποίαν ωραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

διακόπτεται δια να επαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. . . . .
 Ἀποτίθεται ὑπὸ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ εἰς ἀνατολὴν ἔκκει-
 τελεῖται ὁ ἑλwynibmos. μέρες δὲ ὅσας τοῦ ἡλίου . . . . .
 ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἐπομένην. . . . .

12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα είναι εν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπιμηκὲς ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Παλαιότερα ξυλινὰ φορητὰ μόνον...

μορφῆς): Παρονομασία, ἐκφραζομένη μετὰ τῆς
ἐξ ἁγίας διμνηρίας μετὰ τῶν δαΐμονα. Ἄλλοι δὲ χρη-
ματοποιεῖν ἐπὶ τῇ ἐξ ἁγίας καὶ σιδιρεῖν ἐλάττω τοῖς
ἐκδοτέων ἔχει τὸν ἑαυτοῦ ἐκδοτέων καὶ αὐτὸ ἡμέτερον
διμνηρίαν καὶ τοῖς τοποθεσίαν τῶν ἐκδοτέων ἀνὰ ἐκδοτέων.

13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δικάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει έντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τα ζώα ή το άλωνιστικόν μηχανήμα τους άκρό-
πους στάχυν; Ναι· μάλιστα. Τα άκρυν· εις το άλωνιστικόν.

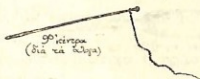
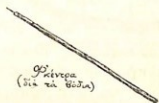
[illegible]

14) Ἦτο ἐν χρῇσει εἰδικὴ ἀλανόβεργα διὰ τὴν δόγησιν καὶ τὸ κτύ-
 φημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ
 φκίματρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

71 Η δὲ ἐν χειρὶ ἀλυσσόμενα... ἐκ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ.
 Ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἀλυσσόμενης ἐκ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ.
 δύνανται τὸ δουρεὶ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ εἶναι καὶ τὸ δουρεὶ
 εἶναι ἀναπόδοτον βλάστης. λέγεται αὐτὴ καρμὸς.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης, κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἡ ἐργασία αὐτῆς λέγεται χυρίωμα. Τίνοῦτο ἐξ (6) χυρίεμαθα διὰ τὸ κοπανιμὸν ἀλωνιέμα ἀλλὰ καὶ ἀνουλὸν ἐργῶς τοῦ ποσότητος τοῦ πρὸς ἀλωνιέμα ὀνίτου.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες λέγονται θειώμα. προτὸς λιχνισθοῦν.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναστοὶ καὶ ἀγωγιάτες, οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν).

Ἀλωνίζον οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ με' τὰ ἰδικὰ αὐτῶν ζῶα δὲν ἐμπιρξοῦν ποτὶ ἐκείνους ἀγωνιέσαι ἢ ἀχωριέσαι.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... Ὁ Χ. 1. δὲν ἐμπιρξας ἀλλὰ φορῶν ἐξ ἑαυτοῦ μόνον ἀγωνιέσας με' τὴν καὶ με' τὸ ἀγωνιέμα ἐργαλεῖον τοῦ νύχου χένι. Μόνον ὅταν ἴσχυον οἱ ἀγωνιστοὶ καὶ μερι-

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

Καὶ καλεῖται ὡς (φαιψ, ρεβθιων, ρόβης, μουμιων) χένι. Ὁ χωριέμας τοῦ καπεσοῦ ἀπὸ τοῦ ὀνίτου με' κοπάνισμα ὅταν καὶ αὐτοὶ οἱ καπεσοὶ εἶναι μετὰ ποσότητος τότε ἀχω- νίζονται με' τὴν καὶ τὴν χένιν καὶ τὸν νύχου χένι σὺν ποσότη- φορῶν. Ὁ κόπανος πρὸς κοπάνισμα δὲν εἶναι εἰδικός, ἀλλ' οἱ ὅποιο ξύλον ἀρκεῖ νὰ εἶναι οἱσιν τανδρὸν καὶ νὰ ἐκμηκύνει ἀπο

ἐν τῷ 1 μέρει ἕως 2 μέρει α. -

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Γίνεται. χρῆσις κοπάνου. πρὸς διάσπαρσιν
ράβδων, ῥάβδων καὶ κομματῶν ὅταν εἴναι μικρὰς ποσότητας μόνον.
τὸ κοπάνισμα. γίνεται. ἐπὶ εἰς τὴν αὐλήν. ἢ εἰς τὸ ἀλώνι. ὅταν
ἦν αὐτὸ πάλαι αὐτὸν καὶ κοπάνισμα.*

κοπάνος στρουγλός

ξύλο καμπύλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν ὑποὶ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα, τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Γίνεται τοῦ κοπάνισμα. ἐπὶ εἰς τὴν αὐλήν.*

ἀπομένει. ἐπὶ τῆς ἰδίᾳς οἰκογενείᾳ ἢ καὶ συγγενεῖς...
ἤδη ἀπομένει ἐπ' ἀμοιβῇ, δὲν... ἡγεμόνι. Ὁ ἀνακείδ. διὰ τοὺς δὲν
ἐπ' ἀμοιβῇ. Διὰ μεγάλων παραγωγῶν καὶ αὐτῶν τῶν συγγενῶν πρὸς
χωρισμὸν τοῦ καρποῦ γίνεται ἀγωνισμὸς μετὰ τοῦ καὶ ἀγῶνι καὶ τοῦ καὶ ἀγῶνι.

- 21) Πού ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *ἔξο. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.*

ἐκ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εγώ το ανέδειξα. Ήν' εὖ. ἔδωκας. Ἀνέβηκε μόνον ἐπὶ τὸν χωρὶον

Τὸν κορυφὸν σου βύθου· ἔλθου ἐν ῥαβδίᾳ ἐκ τῆς ἑσπέρης τοῦ διότι θύμῃ

22) Κατά το άρθρο 119 του Συντάγματος, η προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη αποτελεί καθήκον του κράτους. Η προστασία αυτή αφορά και στην προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα. Η προστασία αυτή αφορά και στην προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα.

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

...Δίν' ἔτρα γόν σου νῦν εἰδὶ καὶ τραγῳδία

αίτη και διοίκηση και εργαίει εφεξής.

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον συνταγοῦντος κλπ.) (Πειραχά-

Ποῖος τὴν ἐπιομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). Δ.εν. ἔχει γίνει. ε.δ.

Κα. Αθανάσιος Αφάνης, Σφαιροβούτης, Παναγιώτης

β'. Δίχνησμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα. ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με πρῶτον ἐργαλεῖον σωρεύεται

Αιτωλία: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:

θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀδελφικῆς ἐστὶ. ὠτάχνης. ἔξω*

Δειῶμαι, ζυρεῖνται τὸ δειῶμαι μὲν ἔλθινον ἢ γινώσκον διωκτῶν,

καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἀλλοὶ ξύλινον ἠεὶ φέρουσιν. τοῖς ξύλινον διακρίνει. ἔχει τρεῖς ὁδὸντας

το εἶδον αὐτὴν ἔχει ῥεῖσας ὁδόντας.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ δεικνυόμενος ὥρως ἔχει ἐκ τῆς ἐπίμηνος καὶ ἀρχίζει
τὰ λίσσια καὶ δὲν παρεμβάλλει τι πλεονάζον
οὐδὲ ὑποφέρει τοιοῦτον ἐδάμιον... κ. κ. κ.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ ἀνέμισμα γίνεται μὲ τὸ θυμιάρι καὶ τὸ φυτάρι. ὅταν
εἶναι ξύλινα ἢ σιδερένια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Τὸ λίσσιον καὶ κύνιστον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἐξιδιμὸς
λίσσιον ἐρᾷ καὶ δὲν ἀρνησιμολογεῖται.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίσσιον παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια σταχύων καὶ ὅποια παρεμείνουσιν
μετὰ τοῦ καρποῦ λέγεται κατὰ τὴν ἀρχαίαν λέξιν
ρίξια καὶ ὁ καρπὸς ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἀρχαίαν λέξιν
ἀρμενῆς αὐτῆς διὰ τὴν ἀρμενῆν παρὴν καρπὸν καὶ ῥιήσιν
εἰς τὰ χῶρα δὲν ὑπάρχοντι πλεονάζοντι καὶ χιμῶν καὶ ὁ μῦθος

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

Δὲν γίνεται δυνάμει ἀνέμισμα
διότι χονδρὰ τεμάχια βλαστάνει δὲν μένου
πληρὰ ἀλλὰ ἐλάττωται διότι γίνεται μαζὸς
ὁ ἀνέμιστος.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Κατακινῶν με ἐξιδιὸς μεγάλῳ κύβινῳ ποὺ θέττει
δριμόνι καὶ σφυραίνει τὰ μόνταλα (τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων).

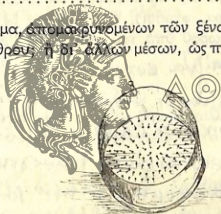
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομαρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

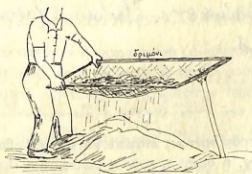
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιὸν δριμόντι

κόσκινον ἢ ἀνέμιστος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Γίνεται πρῶτα ἡ ἀποκαθάρσις

καὶ τὸ ἐνέχυμα (λίχνισμα) ὑπὸ χυταιῶς διὰ θαλάττης. Καὶ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν.

διὸν ἐν τῇ ἀνάγκῃ. ὅταν πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐν τῇ ἀνάγκῃ. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν.

7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν;

Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφήν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λίχνισματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν.

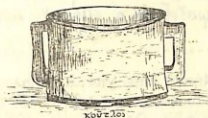
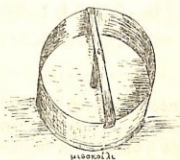
Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν ὅρον μετὰ τὴν ὀρεκτικήν.

8) Ἄλλοι ἐθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Δὲν ἐνδύχοντο ἕτερα ἔθιμα εἰς τὸν τοῖον μὲν.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι. π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
 γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Εἰς τὸ ἀγῶνι κατεβαί-
 λητο ἡ δευτέρα μέτρον δὲ δοχεῖα (πυρρεμοτρεμὲς) βάρους 12 βουίδων
 ἢ τοῖς 15 μετρίων τετραγώνων ἤρκετο ὁ δευτερευόμενος εἰς τὸ ἀγῶνι.*

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ χυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωριάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριάκων (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν) .....

Κατεβαίλῃτο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀγῶνι τὸ παπαδιάτικο.

*Τὸ δὲ ἀγροφυλακιάτικο κατεβαίλῃτο εἰς δευτέρᾳ προῶν
 ἀγῶνι τοῦ... Μέρους παλαιότερα ἀλλὰ καὶ ἐνδεκάτοισι εἶναι
 ὁ τελευτῶν (πυρρεμοτρεμὲς) βάρους 12 βουίδων.*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·

ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας) Ἰσοδοκέετο ὁ καρπὸς εἰς τῆς οἰκίας εἰς ξύλιναν μεγάλην

κυνόβια καὶ ὁποῖα θύματα ἀμφοτέρω καὶ ἀγῶνι.

*Πρὸ τῆς ἀποθηκεύσεως ἐρρίπτετο εἰς τὸν ἀμφορίων ἐνθα κρυπνῶς
 διαίταν μὲν πιδὴν λήσαν τὸ εἶταρι μύγχα.*

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; εἰς τὸν ἀχυρῶνα ἐγίνετο καὶ μίγναι
 ἢ ἀποθήμεναι τοῦ ἀχύρου ἐν ὅς τοῦ χωρίου ὅπου εἶχε
 συνήθως τὰς σιμῆς ὑπάρχει καὶ ὁ ἀχυρῶν.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
 Δὲν μίγναι διαλογὴ σπόρου ἀλλὰ ἀπὸ ὅτου τὸν μαρπὸν
 κρατῆται ὁ σπόρος.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
 Δὲν γίνεται διαλογὴ τοῦ σπόρου ἀλλὰ ἀπὸ ὅτου
 τοῦ μαρπὸς κρατῆται ὁ σπόρος.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον.....
 Δὲν ἔλαφονε... τοῦτο δὲν ἔδωκεν οὐκ ἔλαφον.....

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)
 Δὲν ἔλαφονε... καὶ ἔλαφονε... αὐτὴ καὶ λαμβάνει
 καὶ ἔδωκεν... τὸν τόπον καὶ ἀναμμα
 φωτιάς... εἰς τὸ ὑπαιθρον... Δὲν ἔλαφονε...
 ποτὲ τοιοῦτο ἔδωκεν.
 Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

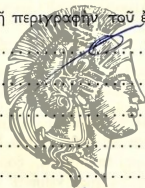
3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στέφανου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Οὐκ ἐξηγογένης)

Συμμετέχων Παναγ. Σωτηρόπουλος
Διδάκτορας.

Ἡ ἐξηγήσις αὕτη ἐγένετο ἀπὸ τῆς 10^{ης} - 30^{ης}
ἰαννουαρίου 1970
ἐν φροντιστηρίῳ τῇ 31^ῃ ἰαννουαρίου 1970

ὁ ἐξηγογένης.

Σωτηρόπουλος

Δ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠ/ΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
2/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΦΡΟΥΣΙΟΥΝΑΣ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 125.
ΑΡΙΘ. ΔΙΕΚΗ. 61.

Εν Φρουσιούνῃ τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου 1970.

ΠΡΟΣ

τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης
τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
Ἀναγνωστοπούλου 14.
Εἰς Ἀθήνας. (136).

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πέμψωμεν ὑμῖν συνημμένως
τὸ Ἑρωτηματολόγιον διὰ Γεωργικά ἔργαλεα καὶ
κατ' ἔθιμον πυράς, δεόντως ἐξοπλισμένον. -

Ὁ Δ/ντὴς Φ. Π. Σ. Π.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κοινοποιήσις Υ.Τ.Α.

Κ^{ον} Ἐπιθεωρητὴν Δημοτικῶν
Σχολείων Ἀργολίδος.
Εἰς Ἄργος.